

A lap szellemi részére vonatkozó minden közlemény
Margitai József szerkesztő
névére küldendő.

Kiadóhivatal:
Fischel Fülöp könyvkereskedése.
Ide küldendők az előfizetési díjak
nyílterek és hirdetések.

Hirdetések jutányosan számítanak.

MURAKÖZ

magyar és horvát nyelven megjelenő társadalmi, ismeretterjesztő és szépirodalmi hetilap.

Megjelenik hetenkint egyszer: vasárnap.

Előfizetési árak:
Egész évre 8 kor
Fél évre 4 kor
Negyed évre 2 kor
Egyes szám ára 20 fl.

Hirdetések elfogadtnak:
Budapest: Goldberger A. V. 4s
Eckstein B. hird. irod. Bécsben:
Schalek H., Dukas M., Oppelík A.
«Általános Tudósító» hirdetési osz-
tálya Budapest.

Nyílteré petitióra 20 fl.

A »Csáktornyai Takarékpénztár«, »Muraközi Takarékpénztár«, »Csáktornya Vidéki Takarékpénztár« s a t. hivatalos közlönye

Ifjuságunknak a tanév elején.

Senkit sem szabad kicsinyelni, annál kevésbé megvetni, a kibén az erénynek csak nyoma is mutatkozik. Annál inkább pedig tisztelendő s becsülendő bárki is, a kit az igazságosság, önuralom, főleg pedig a szerénység erénye díszít. Mert hiszen bátorságot, nagylelkűséget oly férfiaknál is találunk, kiknél az erkölcsi térfély hiányzik, a kik rendesen szigoruk is; de a minden tekintetben derek férfiat csak az említett erények díszíthetik.

Valódi öntudatoság sehoggy sem áll ellentétben a valódi szerénységgel; sőt inkább ennek alapja és főfőllétele az.

A valódi szerénység szívből jön és nem lakozik a nyelven. Ama szerénység, melyet csak ajkán hord az ember, az elbizakodottság és göngnek legrosszabb fajtája.

Hányat ismeresz te magad is, k. barátom, a kik ama szóval: »én szerény vagyok« löbbet akarnak mondani, mint a mi legkegyelmesebb apostoli királyunk, a midőn háltalan jószágban és sídségében mondja: »Mi I. Ferencz József.«

Oh aranyifjuság, megnőtt fiatalság! Akarsz-e szerény lenni? »Igen,« feleled szégyenlősen. No hát, meghisszük. De akkor ne lépd túl igényeidben azt a határt, melyet állásod neked szab, ne akarj mindenütt te a szóvívő lenni, ne lépj fel különösen tapasztaltabb társaságban lármával és szemtelenül. Ne beszélj tárgyak felett, melyek szellemi latókördőn túl fekszenek, ne itélj filymátlólag otyanokról, a kiknek hálaival és becsüléssel tartozol; óvakodjál a kíméletlen magaviseletől olyan férfiakkal való érintkezésében, a kik korának és érdemének tisztelettel és hódolattal kellek adózni.

Teszed azt? Nem tudom! Tény az, hogy panaszt emeltek ellened.

Emlékezzél csak ama aggyastyánra az olimpiai játékoknál, a ki felkiálta: »Oh, milyen jól tudják a hellenek, hogy mi illik, azonban milyen keveset gyakorolják azt!« Tanulói korotokban megismerkedtetek azon ideggennel, a ki Spártába jött és a szerénységet és tiszteletet látván, melylyel ott a fiatalság az öregek iránt viseltetett, emezakvba tört ki: »Csak Spártában élvezet megörögedni.«

És mit látunk nálad? Hányan vannak közületek, a kik az utcán és nyilvános helyiségekben olyan férfiak köszöntését szinte kihívólag elvárják, a kik őket nemcsak szolgálati idejüknel fogva, hanem érdemeikkel, tudásukkal és kötelességtudásukkal messze tulszárnyalják és a kikéhez hasonló állásokra talán soha nem is emelkedhetnek.

Hiszen nem rég olvastátok Plató műveit, a ki azt mondja: »Minél jobb és nemesebb erkölcsök uralkodnak a polgárok

között, annál nagyobb tisztelettel viseltetnek az emberek szülei és az érdemtéljes férfiak irányában.«

Vagy tán már mindent felejtettetek, a mit az iskolában tanultatok? Oh tempora! Drága ifjuság!! És ha mindent elfelejtéttél volna: a szerénységet, azt az erényt, a mely megmenthet, nem szabad magadtól elutasítanod.

Talán tudni akarod miért?

Ime megmondom, hallgass meg!

Ez tanít meg minket arra, hogy megismerjük tehetetlenségünk érzületét az isteni kez. a természet hatalma ellenében.

Ez tanít az igazi, őszinte barátságra. Az emberi szív nemesebb, magasztosabb hitvátsa, mintegy kényszerhelyzete az, hogy hisz magához hasonlóban. Még a megcsall ember is érzi ezen hatalmas hitnek édes voltát szétmarczangolt bensejében. A hü szívbent vetett bizalom valóban horog a viharban és csendes nyugod hely, ha az ég felénk mosolyog.

Ez a barátság!

Rokon lelkek soha sincsenek elválasztva, ha szét is vállak; nem rokonérműeket semmiféle hamis kötelek egyesíteni nem képes.

A mi jelenlegi, modern barátságaink sem több sem kevesebb egy közösen megkötött konvencziókat, hol mindkét rész csak nyerhet; és valamint a modern szerénység csak abban a vágyban nyilvánul, hogy finomabb módon dicsértessünk, éppen egy a modern barátság is csak egy kötelek, szövelkezett, hogy tisztább módon nyerjünk.

Vajjon nem nevezzük-e ma már azt az embert barátunknak, a ki nem nyílt ellenségünk? Es a mint ma már jónak tartatik mindenki, a ki nem általánosan elismert gonosz: éppen ugyanazt tartjuk barátunknak, a ki nem éppen rosszelek ember, vagy a ki nem talált alkalmat, hogy eláruljon, eladjon minket.

Szegény barátság!

Az igazi barátság oly érem, melyhez csak a legvégső szükségben folyamodunk; folytonos érintkezés az, s a váltópénz, melyen mindennapi kenyérünket szerezzük meg.

Oh önzetlen barátság! Te szeretettel osztozol az élet terheiben. Te vagy lelkünk felérlesze. Gyengéd kezed seibeinket gyógyítja. Te vigasztalva mindig oldalunkon vagy és elkisérsz a sötét sűrű!

Kedveseim! még valamire tanít minket a szerénység!

Arra tanít, hogy tudjuk, megismerjük sorsunk, életünk esetlegességeit, bizonytalanságát.

Arra tanít, a mi gőg ellen védelmez, a gőgtől megment, hogy bensőnkbe térjünk. Tanít nemes gondolkodásra, s mely a szép,

igaz, nemes és magasztosért való lekese-désben nyilvánul.

A szerénység szerényen vonul vissza bensejébe. Vele együtt jár az igazi bölcsesség, épp úgy, mint a gőggel a gyalázat.

Gőgös önhittség és a bölcsesség soha sem egyesülhetnek. Csak a könnyelműség és hazugság lehetnek hü társak. Az igazi szerénység biztos jele a nemes gondolkodásnak, hamis büszkeség ellenben jele az állagságnak.

Igazán szerény emberről soha se lehet mondani azt, hogy »jugi impatiens, libertatis incapax.«

Vagyis: engedelmekedni nem akar, szabad lenni nem tud!

S ilyen ember csak kárára, sőt veszedelmére lehet a közjónak, a hazának.

Ezt ne felejtsetek!

Cselkó József.

A Zrinyi-émlék ügye.

Lapunk mai számában Tódor R. csáktornyai kereskedői cég gyűjtését számoljuk el. Hetvenhét korona gyűlt össze ebben a kereskedésben elhelyezett ivűnkön. Valóban oly szép összeg, melyért hálás köszönetet mondunk egy a gyűjtés körül fáradozóknak, mint az adományozóknak! Kettlen lapunk kiadóhivatalában is adakoztak.

A mult héten a dráva-csányi körjegyzőségből kaptunk utolat adományokat, Perlakról Horváth Csongor járásbíró ur ivű, Beliscséről (Szlavóniából) Perger földink és Budapestről dr. Csuday Jenő egyetemi tanár ur ivűn folyt be nagyobb összeg a Zrinyi-émlék céljaira. Ezeket lapunk legközelebbi számaiban fogjuk kimutatni és nyugtatni.

Huszonhetedik kimutatás.

Özv. Tódor Józsefné Csáktornya	2 k.
Tódor Linka	2 k.
Ribics Gábor Bécs	2 k.
Pecsornik Frigyes Varazsd	3 k.
Tódor Irma Csáktornya	1 k.
Márics V. O.	2 k.
Mráz Jenő V.	1 k.
Rosenberg Ernő Nagy-Kanizsa	2 k.
Kugler Mihály Bécs	2 k.
Csoknyay Jenő Zala-Egerszeg	1 k.
Grubics Zároszlav Bécs	4 k.
Illek Ferencz Laibach	2 k.
Wilt Frigyes Bécs	4 k.
Finger Lajos	2 k.
Schöffler M.	2 k.
Pulay Henrik felügyelő N.-Kanizsa	2 k.
Winter Nándor	2 k.
Bösser N. Budapest	1 k.
Weisz Ottó Bécs	4 k.
Biach Nándor Nagy-Kanizsa	1 k.
Schwarz Tauber	2 k.

Berger S.	1 k.
Reichenfeld Gy.	2 k.
Abel Alajos	1 k.
Broch Adolf	1 k.
Hoffmann Gyula Csáktornya	1 k.
Hacsek E. Budweis	1 k.
Blitz N. Pozsony	2 k.
N. N.	1 k.
Geizinger A. Trieszt	2 k.
Ungár D.	2 k.
Blankenberg V. Nagy-Kanizsa	1 k.
Sosterics Elek Budapest	2 k.
Verbanecz Pál Buzás	30 f.

Összesen 79 k. 30 f.

Lapunk m. számának kimutatása 2121 k. 48 f.

Az eddigi gyűjtés eredménye 2200 k. 78 f.

A további gyűjtés eredményét lapunk jövő számában fogjuk folytatónak közölni.

Választási mozgalmak.

A csáktornyai választókerület szabad-
elvpárti választói f. hó 11-én délelőtt Per-
lakon, délután pedig Csáktornyan népes ér-
tekezletet tartottak.

Perlakon e hó 11-én d. e. 10 órakor
népes értekezletet tartott a szabadelvpárt.
Az értekezlet elnökül Sipos Károly, jegyző-
jéül dr. Zakál Lajos választott meg. Sipos
Károly elmondván az értekezlet célját, a
szabadelvpárt jelöltjéül egyhangú lelkesedé-
ssel dr. Wlассics Gyula kiáltatott ki. Ez-
után megalakult a párt végrehajtó-bizottsága.
Megválasztottak: elnöknek Sipos Károly, al-
elnöknek Petkovics Miklós, jegyzőnek dr.
Zakál Lajos, s nagyszámu végrehajtó-bizot-
sági tag.

A Csáktornyan tartott értekezlet a »Zri-
nyj«-szálloda nagytermében volt megtartva,
a hol is a választók nagy száma vett részt.
Az értekezlet megnyitása előtt Zakál Henrik
ügyvéd röviden esetenlven az összejevétel
célját, kéri a tisztikar megválasztását. Az
értekezlet elnökül Zakál Henriket, jegyzőül
pedig Brauner Lajost választja meg. Ziegler
Kálmán meleg szavakban megemlékezik a
mult 1896—1901. évi országgyűlés műkö-
déséről, s különösen a csáktornyai választó-
kerület volt képviselőjének, dr. Wlассics
Gyula kultuszminiszternek a haza és a nép-
oktatás terén szerzett hervadhatlan érdemei-
ről. Kéri a szabadelvpárt választóit, hogy
egyhangúlag nyilatkoztassák ki a kerület volt
képviseelőjének, dr. Wlассics Gyula ur Ö Ex-
cellentiajának újból való kandidálását. Az
értekezlet élénk figyelemmel kísérte Ziegler
Kálmán szavait s végül lelkes éljenzés ki-
sérétében volt nagyérdemü és tevékeny kép-
viselőjéül újból a kerület jelöltjének kiáltotta
ki. Ezután Pruszát Alajos horvát nyelven
értelmezte Ziegler szavait. Végre megalakult
a végrehajtó-bizottság, melynek elnöke Zakál
Henrik, alelnöke Szilágyi Gyula, Pruszát
Alajos, Wollák Rezső, jegyzője Brauner La-
jos lett; a bizottság többi tagjai pedig a már
korábban megválasztottak lettek. Az egybe-
gyűlték üdvözlő táviratot intéztek dr. Wla-
sics Gyula kultuszminiszter, Széll Kálmán
miniszterelnök és báró Podmanitzky Frigyes
hez a szabadelvpárt elnökéhez. A képvise-
lőjelölthöz a következő távirat küldett:

Wlассics Gyula ur Ö nagyméltóságának
Budapest.

A csáktornyai választókerület csák-
tornyai járása mai napon tartott választó

lasi értekezletén egyhangúlag teljes és tör-
hetetlen bizalmának kifejezése mellett nagy-
méltóságodat képviselőjelöltjéül kiáltotta ki,
kérve, hogy a jelölést kegyesen elfogadni
sziveskedjék.

Zakál Henrik elnök.

Széll Kálmán miniszterelnökhöz:

Nagymélt. Széll Kálmán miniszterelnök urnak
Budapest.

A csáktornyai választókerület szabad-
elvpárti választói Perlakon és Csáktornyan
tartott népes értekezletükön Wlассics Gyula
közoktatásügyi miniszter urat kiáltotta ki
képviseelőjelöltül. Ez alkalommal nagyméltó-
ságod programjához teljes bizalommal való
csatlakozását és ragaszkodását kifejezve,
nagyméltóságodhoz tiszteletteljes üdvözlét
küldi a párt.

Zakál Henrik, Sipos Károly, elnökök.

A szabadelvpárt elnökéhez, báró Pod-
manitzky Frigyes urhoz pedig a következő
távirat küldett:

Br. Podmanitzky Frigyes Ö nagyméltóságának
Budapest.

A csáktornyai választókerület szabad-
elvpárti választói Perlakon és Csáktornyan
tartott népes értekezletükön Wlассics Gyula
közoktatásügyi miniszter urat kiáltotta ki
képviseelőjelöltül. Midőn ezt Nagyméltóságod-
dal közölni szerencsénk van, a szabadelvpárt
párt programjához való ragaszkodásának
készséggel ad a párt kifejezést és szívélye-
sen üdvözlöi Nagyméltóságodat.

Zakál Henrik, Sipos Károly elnökök.

A végrehajtó-bizottság elnöksége a kül-
dött sürgönyökre ugyancsak sürgönyileg a
következő válaszokat kapta:

»A csáktornyai választókerület csák-
tornyai járásában tartott választói értekezlet
megtisztelő bizalmát halásan köszönöm és
a jelölést készséggel elfogadom; meleg üd-
vözléssel igaz hívok
Wlассics.«

»Ragaszkodásuk és bizalmuk megisz-
telő kifejezéséért öszinte köszönetünket küld-
ve, nagy örömmel vettük tudomásul, hogy
oltáni elvtársaink tántoríthatatlan hűségét
ismét pártunk egyik büszkeségét és oszlop-
ját, Wlассics Gyula közoktatásügyi miniszter
ur Ö kegyelmességét jelölté; sorakozzanak
párthiveink lelkesedéssel diadalokhoz szokott
zászlaja alá.
Podmanitzky, pártelnök.«

KULÓNFELEK.

— **Erzsébet királyné emléke.** Kegyele-
tes módon ülte meg f. hó 10-én városunk
közönsége Erzsébet magyar királyné halála-
nak harmadik évfordulóját. A nevezett na-
pon a komor őszi szellő fekete lobogót lenge-
gett számos közepületen, a templomban
pedig — érseki rendelet folytán — gyász-
mise tartatott. Pont 9 órakor kezdődött a
gyászistenizület, melyen Zabavnik Lajos
pontifikált fényes papi segédlettel. A gyász-
misen a helybeli intézetek tanulóifjusága
a tanítületek vezetése mellett s nagy közön-
ség vett részt. Istentiszület alatt a helybeli
róm. kath kántor szép gyászadalokat énekelt.
Mise után a pontifikáló pap a ravatalhoz
ment, a liberát intonálta és beszentelte a
kopsorsót; 10 óra volt már, mire a kegye-
letes résztvevő közönség szétszólt. — Er-
zsébet királyné halálának évfordulóját ke-

gyelettel ülte meg a csáktornyai izraelita hit-
község is. A gyászos nap előestéjén meg-
gyújtott az emlékmécs, a halálozás nap-
ján pedig Schwarz J. rabbi az elhunyt nagy-
asszony lelki üdvösségeért imádságot mon-
dott a templomban. Mint minden esztendő-
ben, úgy az idén is a csáktornyai izraelita
nögyelet e napon 50 koronát osztott szét az
»Erzsébet királyné alapítvány« kamataiból
a szegények közt.

— **Hírek a városházáról.** Csáktornya
nagyközség képviselőtestülete f. hó 10-én
rendkívüli közgyűlést tartott, melyen 1. egy-
hangúlag elhatározta, hogy folyó tartozásai-
nak rendezésére és az állami elemi népis-
kola építkezésére a Pesti Magyar Kereske-
delmi Banktól 300,000 koronás kölcsönt vesz
igénybe; 2. Sray Alajos és Novák Ferencz
javára leirt állami adójuk után községi pótd-
adót hozott törlésbe; 3. Pál Márk napszá-
mos letelepülés iránti kérvényével kellő ok-
iratok hiányában elutasította.

— **Uj harangok.** Megemlékeztünk lapunk
egy régebbi számában, hogy a helybeli szte-
ferencziek templomának egyik harangja meg-
repedt s a zárdá érdemteljes főnöke, Horváth
Lajos ur ezen alkalomból, de régi óha-
jához képest is, két új harangot öntetett
Zágrában. A harangok mult hó 17-én ér-
keztek meg s a templom előtti téren voltak
elhelyezve hosszabb időn keresztül, amikor
is sokan megnézték őket. Felhuzásuk — a
mi nem csekély munkába került — f. hó
7-én reggel történt meg, s az esti imádságra
már az új nagy (Antal, Mária, Ferencz ne-
vű) harang hívta fel a hívőket; mely kon-
gasával dicsőítvén az ég és föld hatalmas
Uráat. Másnap, a jubileumi első körmenet al-
kalmával az összes harangok meghuzáltak.
A zárdafőnök ur ezen uj harangok öntetése
által valóban szép és örök emléket biztosít-
ott magának, s meg lehet róla győződve,
hogy hievei ezen nemes tettéért csak teljes
elismeréssel és igaz hálaival viselteknek irá-
nyában. Az uj harangok tehát megvaunk,
hisszük, hogy a zárdafőnök ur nem koronázta
be e tettével azon alkotásokat, melyek
még templomunkban megoldásra várnak. Ott
van az orgona, mely valóban hasznavehetetlen,
évről-évre a javítása nem csekély összegbe ke-
rül. Reméljük, hogy a zárdafőnök ur a hívők
óhaját méltányolva, Isten dicsősítésére uj or-
gonát épített a közel jövőben, s adja az
Egék ura, hogy ez a nagy alkotás, az uj
orgona építése templomunkban meg az ő
élete, vezetése alatt történjék meg.

— **A beiratások eredménye.** Városunk
minden iskolájában a beiratások már befe-
jezöttek s az előadások javában folynak. A
beiratási statisztika szerint az állami tanító-
képző-intézetben az első évfolyamba való
felvételre folyamodott 58 növendék, felvétel-
tett 30; a második évfolyamba felvétellett
24 folyamodó közül 22, a harmadik évfoly-
lyamba felvétellett 28 folyamodó közül 24; a
negyedik évfolyamba felvétellett 18 folya-
modó közül 14. Folyamodott összesen 128.
helyszüke miatt felvehető volt csak 90. Van
tehát az I. évfolyamban 30, a II-ban 22, a
III-ban 24, a IV-ben 14 tanítónövendék. —
Az áll. polgári fiúiskola hat osztályába fel-
lett véve 130 tanuló. Ebből a I. osztályra
esik 39, a II-ra 28, a III-ra 21, a IV-re 27,
az V-re 11, a VI-ra 4. Az áll. polgári leány-
iskolába felvétellett 59 tanuló. Még pedig az
I. osztályba 26, a II-ba 16, a III-ba 14, a
IV-be 9. — A községi elemi népiszkolába
beiratkozott 229 fiu és 238 leány; összesen
467 tanuló. — Az egyesületi ovodába be-
iratkozott 122 kised.

— **Értesítés.** A cs. és k. közös hadsereg csáktornyai állomása az 1902. január 1-től december 31-ig terjedő időben szükséges kenyér és zab szállításának biztosítása f. évi október 15-én délelőtt 11 órakor a zágrábi 13-ik hadtestparancsnokság felügyelői irodájában tárgyalatik. Bővebb értesítés a zágrábi cs. és kir. katonai élelmezési raktárnál és bármely közigazgatási előjárásánál nyerhető.

— **A helybeli alsófoku iparostanonciskolában** az új tanév ünnepélyes megnyitása f. hó 15-én reggel 8 órakor történik.

— **Hímzés kiállítás.** A mult héten megnyitott hímzés-kiállítást sűrűn látogadják hölgyeink és a tanítványok egész serege tölti be a külön e célra berendezett termeket. A Singer Co. varróegő részvénytársaság nagykanizsai czég szakavatott tanítóője nyújtja az ingyenes oktatást. A kiállított hímzések hölgyeink nem tudják eléggé csodálni, hogy lehetséges ilyesmit varrógepen előállítani. A kiállítás Csáktornyai Deák-utca 182. szám Nuzsy-féle házban 5-én nyílt meg és szeptember 23-ig marad nyitva.

— **Figyelmeztetés.** A község előjárósága figyelmezteti mindazon utadó hátralekötéseket, kik ebbeli tartozásaitak mindeztig le nem rótták, hogy ebbeli kötelezettségüknek 3 nap alatt annál bizonyosabban eleget tegyenek, miután ellenesethen az annak fejében lefoglalt zálogtárgyak minden kímélet nélkül el fognak adatni. — Az előjáróság.

— **A gyermekek közegészségügye.** Zalavármegyében az utolsó félév alatt (január-július) nem volt valami kielégítő. Ugyanis a fertőző betegségek közül: ronczólt toroklobban meghalt 46, vörhenyben 13, kanyaróban 89, hasihagymázban 12, hökksurutban 4, gyermekági lázban 4, összesen 168 gyermek.

— **Népfőfelkésli ellenőrzési szemle.** Csáktornyai nagyközség területén tartózkodó népfőfelkésre kötelezettek f. év október hó 4-én délelőtt 8 órakor tartoznak jelenlétükre a városházánál.

— **Trachoma.** Zalavármegye déli részében, különösen pedig Alsó-Lendvai vidékén, Perlak és Csáktornyai környékén a folyó év első felében 2963 szembeteg volt, ebből meggyógyult 600, meghalt vagy eltávozott 81, gyógykezelés alatt maradt 2202.

— **Tüzesetek statisztikája.** Vármegyénkben az elmúlt 6 hónap alatt 90 tüzeset volt. A kár 205,335 kor. 50 fill. Ebből biztosítva volt 147,554 kor. 25 fill. A többivel szegényebb a megye. A tüzesetek közül gyújtogatásból származott 10, gondallanságból 16, villámcsapás 2, ismeretlen 62.

— **Népszámlálás után.** Az 1901-ik év első felében, vagyis január 1-től július 31-ig Zalavármegyében az atispáni jelentés szerint járásonként és összesen a következő emelkedése van a népesedésnek: Zala-Egerszeg város 300, zala-egerszegi járás 240, Nagykanizsa város 40, nagykanizsai járás 143, lapolczi járás 239, sümegi járás 147, zala-

szent-gróti járás 175, keszthelyi járás 228, pacsai járás 199, novai járás 218, letenyei járás 56, perlaki járás 148, alsó-lendvai járás 297, csáktornyai járás 205. Vármegyénk lokossága tehát a f. év első felében 2374 emberrel szaporodott.

— **Ki akar egyéves önkéntes lenni?** Bizonyára van olvasóink között több fiatal ember, ki annak idején tanulmányait félbehagyta, s így a 3 éves terhes katonai szolgálatnak néz elébe. Debreczenben már évek óta sikeresen működik az országszerte kitűnő hírnévként örvendő Lichtblau Albert-féle miniszterileg engedélyezett katonai előkészítő tanfolyam (tanbizottság: eddei Draugentz János ny. m. kir. honvédezzredes és Mayer Adolf cs. és kir. őrnagy) melyben azon ifjak, kik még sor alatt nem állottak, foglalkozásukra és előkészültségükre való tekintet nélkül rövidesen megszerezhetik az egyéves önkéntesi jogot. Felvilágosítást és prospektust készséggel küld Lichtblau Albert igazgató Debreczenben.

— **Martinuzzi György.** Ez a név egész korszakot jelent a magyar nemzet történetében. Államférfinak aligha jutott tragikusabb sors, mint neki, a ki oly bizonyos volt a saját céljáról. Örökké két párt között kellett játszania hintapolitikával. Lassú és megfontolt módon kellett arra törekednie, hogy Magyarországot és Erdélyt egyesítse, mikor ily nagy összeforrás csak egy nagy szenvedély lángjánál lehetséges és midőn végre lehetséges volt, egy oryilkoss tör kioltotta életét, hogy csak messziről láthassa az Igéret Földjét, mint Mózes. Szegény fáradihatatlan bírónok, a ki sohasem mutathatta meg hazájához való szeretetét annyira, a mennyire érezte és midőn megmutathatta volna, akkor aludt ki élete. Neve Erdélyország történetét jelentette és Magyarországot. Első nagy áldozata volt azon nagy tragédiának, mely századokon át letarolta hazánk legjelesebbjeit. Hazafisága Ferdinánd pártjához vonja, sohasem bírja elfeledni Buda megvételét s midőn látja, hogy Erdély nem a magyar királynak birtoka, hanem idegen zsoldosok prédája, hazafisága megint a régi politikára készíti, a német- és török-párt közti ingadozásra. Az ő politikáját is Arany szavai fejezik ki a leghívtebben:

„Két ellenség a Duna két parton,
Kevés annak az én egy jó kardom.
Egyiket, a másikat — hiába —
A hogy lehet — gondolja magába.

Martinuzzi Györgyről és koráról szól a Nagy Képes Világtörténet 131. füzet.

A 12 kötetes nagy munka szerkesztője dr. Marczali Henrik, egyetemi tanár. Egy-egy kötet ára díszes félbőrötésben 16 korona; füzetként is kapható 60 fillérjével. Megjelen minden héten egy füzet. Kapható a kiadóknál (Révai Testvérek Irod. Int. Rt. Budapest, VIII., Üllői-ut 18. sz.) s minden hazai könyvkereskedés után.

Pályázat posta segédtszti tanfolyamokra.

A m. kir. posta, távirtda és távbeszélő elnök-igazgatója a posta-, távirtda- és távbeszélő-kezelési szolgálatban alkalmazandó és a XI. fizetési osz-

tályban 1000 koronától 1400 koronáig emelkedő évi fizetéssel, továbbá az 1893. évi IV. törvény-czikk által megállapított lakpénzzel javadalmazott posta és távirtda segédtsztek kiképzésére f. 1901. évi október hó 15-től hat hónapra terjedő gyakorlati-tanfolyamokat nyit a következőkben: 1. a budapesti posta- és távirtdahivataloknál: 1. a budapesti posta- és távirtdaigazgatóság kerületében Kecskeméten és Selmeczbányán; 2. a kassai posta és távirtdaigazgatóság kerületében Eperjesen és Sátoraljaújhegyen; 3. a kolozsvári posta- és távirtdaigazgatóság kerületében Brassóban és Kolozsvárott; 4. a nagyvárad-i posta- és távirtdaigazgatóság kerületében Aradon és Debreczenben; 5. a pécsi posta- és távirtdaigazgatóság kerületében Keszthelyen és Mohácson; 6. a pozsonyi posta- és távirtdaigazgatóság kerületében Nyitrán és Léván; 7. a soproni posta- és távirtdaigazgatóság kerületében Székesfehérvárott és Szombathelyen; 8. a temesvári posta- és távirtdaigazgatóság kerületében Szabadkán és Versecczen; 9. a zágrábi posta- és távirtdaigazgatóság kerületében Eszéken és Zimonyban.

Ezekre a tanfolyamokra hallgatóul felvétetnek:

- a) első sorban az 1873. évi II. törvény-czikk 5. §-a értelmében kisebb hivatalnokai alkalmazásra igényjogosultsággal bíró igazolványos katonai altsztek;
- b) postamesteri vagy posta- és távirtdakiadó minőségben szolgáló olyan férfiak, akik a gymnasium, reáliskola vagy polgári iskola negyedik osztályát esetleg ezekkel egyenlő rangu más iskolák megfelelő osztályait sikerrel elvégezték;
- c) ugyanezen iskolai előképzéssel bíró és 18. életévüket meghaladott más férfiak;
- d) végül ha ily pályázók kellő számmal nem jelentkeznek, a fenti iskolai előképzéssel igazoló, 16 életévüket betöltött ifjak is. A felvétellel megkívánatik továbbá annak igazolása, hogy a folyamodó

- 1. magyar állampolgár; 2. 35-ik életévét még nem haladta túl; 3. magyar, illetve, ha horvát-szlavonországi illetőségű, a horvátnyelvet szóban és írásban tökéletesen bírja; 4. feddhetlen előéletű; 5. a posta- és távirtda szolgálatra testileg is teljesen alkalmas, mely utóbbi körülmény közhatalossági orvosi bizonyítvánnyal igazolandó.

A tanfolyamok hallgatói tandíjczimem fejében 20 koronát kötelesek fizetni és ezen díj fizetése alól csak az igazolványos katonai altsztek mentetnek fel.

A tanfolyam szabályszerű elvégzése és az előírt szakvizsga letétele után a hallgatók posta- és távirtda-segédtszti állásra képesítést nyernek illetve a posta- és távirtda-segédtsztleletek létszámába felvétetnek és a segédtsztleletek kötségtétésileg megállapított létszámában beálló turesedéshez képest posta- és távirtda-segédtsztletekké nevezetnek ki.

Akik ezen tanfolyamokba belépni óhajtanak, sajátkezüleg írt folyamodványukat, születési, orvosi, erkölcsi és iskolai bizonyítványukkal felszerelve, folyó évi szeptember hó 30-ig és pedig a már szolgálatban állók fölöttes hatóságuk útján, a többiek pedig az illető főszolgabíró, vagy polgármester közvetítésével, a tanfolyam helyére nézve illetékes posta- és távirtda-igazgatóságokhoz nyújtják be.

Felelős szerkesztő:
MARGITAI JÓZSEF.
Kiadó és lap tulajdonos:
FISCHEL FÜLÖP (STRAUSZ SÁNDOR).

Legrövidebb idő alatt szállít

Erzsébet zászlógyár Ráczevén. 150 centiméter hosszú 95 széles 1.60 frt v. 3 kor. 20 fill.
2 méter „ 95 „ 1.80 „ „ 3 „ 60 „

Választási zászlók és jelvények a legutányosabb árért. Dísz- és korteszászlók 3 frttól feljebb.

A szövetek szintartóságáért felelőseget vállalok, költségvetés és árjegyzék ingyen.

Sürgőnyczim: Zászlógyár, Ráczeve.

Sve pošiljke se tiču zadržaja novinah, naj se pošiljaju na me, Margital Jožefa urednika vu Čakovcu.

Izdateljstvo:

Knjižara Fischel Filipova, kam se predplate i obznane pošiljau.

MEDJIMURJE

na horvatskom i magjarskom jeziku izlazeći društveni, znanstveni i povučljivi list za puk
Izlazi svaki tijeden jedanokrat i to: vu svaku nedelju.

Predplatna cena je:

Na celo leto . . . 8 kor.
Na pol leta . . . 4 kor.
Na četvert leta . . . 2 kor.

Pojedini broj: koštaju 20 fill.

Obznane se poleg pogodbe i fal računaju.

Službeni glasnik: »Čakovačke Sparkasse«, »Medjimurske Sparkasse«, »Sparkasse Okolice Čakovca«, i t. d.

Gojenje marve.

Bez domaćih živinah poljodstvo vu našim orsagu si nije moći misliti i živine ili držati ili gojiti mora gazda. Lehkeša stvar je celomu držanje i hasnuvanje, ali i k tomu je treba razmeti, težkeše je gojenje, koje već više znanosti zahtjeva; ako gdo po gojenju hasna hoće imati, treba je da pozna ove sve nauke.

Dakle, ako gazda gojiti hoće, to je pitanje po ovim njegovim odlučanju, sa kim bi počel taj posel? Pregledne vu obćini, vu okolici, ili pak vu bližnjim varašu, da kako-vu živinu kupiju najrazje, zatem pod svojem krovom, vu svojem dvoru pregleda, jeli bi znal on takvu živinu držati i gojiti, koja iskanju plod daje.

Prije sam ploda spomenul. Kaj razmemo pod tem? Razmemo po živini napravljenu onu jakost, brzo delo, koje konji vu hamu i pod sedlom daju. Razmemo pod tem meso, mleko, sira, putra, mašču, vunu, kozu i t. d., kaj se po živinah pri hiži more hasnuvati, ali i v peneze more spraviti gojitelj. More prodati nadalje odgojene živine.

Ako si gazda premisli i to, kaj i kuliko bi moral i mogel hraniti, jeli ima dobru šlatu, jeli ima pašu, kakvu nuca, onda more odlučiti, tojest onda si predstavi cilj, kojega postiči hoće.

Drugo, kaj delati mora je to, da za gojenje prilicne fajte i iztoga onda za seme dobre živine zebera. Za seme prilicne živine

moraju zdrave i njegovomu cilju odgovorne biti i nesmeju imati nikakve falinge, kakove vremenite betege, nazadnje niti prevec mlade niti prevec stare živine, — koje već dobri plod donesti neznaju — je za odganjanje hasnuvati nē moći.

One živine, koje gazda za svoj cilj prilicne vidi, je pari. Parenje se vu čredi i na paši slobodno pripeti. Pri parenju gazda zebere otca na kobilu ili kravu i najbolše je iz ruke parenje. Rodbinsvene živine — mater za sinom otca sa kčerjom, ili pak brata sestrom pariti je nē smeti.

Prije sam spomenul fajtu, gledimo, kaj je to? Fajta je takov živinski čopor, vu kojem su živine sve jednakog tela i svojstvih i to njihovi mladi takaj herbaju od njih.

Fajta je napriliku medjimurski konj, mali ponny konj, fajta je nadalje i magjarska marva kak takaj zmed svinjah bakonska (bagunska) fajta.

Fajte, ili kak vre znaju reći ovakve ili onakve »krvi« živine se moreju poznati po telu, veličoći i po drugih svojstvih kaj sve-skup za znak zavemo. Zatoga, dok vu kojim čoporu ovaj znak nije jednaki, kaj bi poznati bilo, taj čopor za fajtu nezoveju.

Živine, koje vu jednu fajtu spadaju, herbaju spodobu tela i druga svojstva. Herbanje je jako znamenita stvar pri živinah, kaj ako nebi, bilo istina bi mogel gazda zato gojiti živine, ali osecurani nebi bil, da dobra svojstva roditeljov budu i ovih mladi dobili i

tak bi dobra i huda živina čisto na kokku opala.

Herbanje je pri roditeljah jednako, samo malokrat se najde pri nekojih živinah vekše i sa takvimi redovito oni imaju, koji iz čiste stare fajte proizhadaju, te druge krvi nije bilo zmešano med nje.

Rekli smo »čiste fajte« i zmešanje krvi; potrebnim vidim, da i to raztolnaćim i govorim od onih postupanjah gojitbe, kojih jedna čistu fajtu — tojest čistu krv, živinah obdrži, a drugo pak ne dobrih fajlah odvetke popravi.

Ako je dobra fajta i zahtjevanjem odgovara, onda gazda pridrži ovu, svigdar na iz ove fajte čiste matere — kak je samo moguće ravno takve fajte najbolše otce hasnuje, tojest domaće gojenje tira. Napriliku na svētu najbolšega vola za vožuje su iz naše magjarske marve dobili, ali ov samo onda ostane takov, ako se druga krv ne zmeša vu nje.

Je zvun toga takov slučaj, da je jedna ili druga fajta nē dosta hasnovita i ovu gazda hoće popraviti, sada, da na hitrom cilj postigne, druge fajte krv zmeša — tojest ženski spol sa finešim i bolše fajte mužkim spolom pari, kaj za v križ parenje zoveju.

Napriliku gazdarica ima male kokoši koje jako neneseju, da budu ovih odvetki vekšeg tela i od kokoših bude vekše, više i lépe jećci dobila si dobre kokote priskrbi i sa ovimi vkriž pari svoje kokoši.

Z A B A V A

Iz mojega putovanja.

»Koj puno putuje, puno vidi.« Pak onda zna i razliku med stvarima, koje imadu istu zadaću, a ipak su vrlo različne. Ovak svaki moj vriedni čitatelj pozna kupališta, ili kak je puk imenuje: toplice. A da su takove različite, makar da isto ime: toplice, nose, hoću ovde veselo i smiešno, ali pristojno opisati.

Malo selce Gös u vesprimskoj varmegiji med brdinami, ima tobož nekakovog zviranjka, koj malo po zveplu diši, i jer je to selo na vrlo zdravom miestu, gde se je moći naučiti do volje onoga bregovitoga friskoga zraka, ima po lietu dosta gostih gospodskoga i seljackog stališa. A zakaj to kupalište neizide na svietski glas, ja bi rekel, da su putevi i zle ceste krive, koje do sela i do zviranjka vode. To selce je domovina mujih dvuh znancov, još od godine 1866, kada su isti, Pista i Ferko bili dvadeset godišnji soldati, te su slučajno na očih oboljeli bili poslani u špital Klehsheim, u kojem sam ja za vrijeme rata sa prusi i taljani, kakti liečnik služil.

Ova dvojica nisu slučajno bili doma,

kad sam ja u Gös došel, jer drugčije ja svečanomu dočeku nebi bil izbezgel, direktor kupališta pak za to nije imal vrijeme, jer je baš bil u poslu, moral je najme tele zaklati. — Ali za to je on to na večer nadomestil; jer kad sam u njegovoj krčmi sedel došel je u sobu, skrlijaka je ravnič ostavil na glavi, ali pipu je uzel iz ustah te ja je spravil u žep, jer je videl iz mojega vanjskoga prsnoga žepa na kaputu cigare štrčati, pak si je odmah misil, da mu budem jednu ponudil. I dobro si je misil!

U svih topicalah je kupališna uprava uzorna, a takova je i u Gösu, samo da ovdešnja jednostavnost nadmašuje sve toplice ovoga svieta, jer tu niti je kakov činovnik izvan samoga direktora, koj je zajedno i krčmar, a niti su kakove knjige, u koje bi se kupališni gosti upisivali. Prijavljene goste direktor jednostavno napiše krajdom na vrata od ormara iz nutra, a koj iz kupališta otiđe, njega samo u ustih pomoćenim prstom iz vratah izbrise.

Liste za goste, donasa neki dečko u košu na plečih iz dosta udaljenog poštanskog miesta, pak je samo u sobi za tramavtiče, tko misil da je i njegov med njimi, more si ga poiskati.

Ako sada hoćemo prispodobiti ostala kupališta sa ovim, tak znamo, da su u topicalah liepo uređeno kace za kupanje, onda su liepo uređene oveće sobice sa raznobojanim kamenjem potaracane, u koje si svaki po volji kroz pipu topale i mrzle vode pusti te se po volji kupa U Gösu je to sve drugčije. Onde su samo tri podugovate kace na formu plitke rake, voda se u nje nosi u kantah, onda se bolestnik nutar leže a preko njega bude potegnen pokrov, koj je na gornjem kraju izrezan, za da je glava vani. Ako je voda prehladna, pritaće se pri nogah vruća, dok betežnik nezakriči: »Kutya teremette! Em me valjda nebudete parili kakti štokfiša!«

Ostali kupališni gosti se posedaju k stolom pred kućom pak se kartaju i piju fertala za fertalom. Tu se onda svaki dan jedna te ista pripoviest pripovieda, ali se još nije čoviek našel, koj bi ju veroval; tobože, da je negda bil neki liečnik — jedan pravi »študirani doktor«, i ov da je negda jedan krat rekel, da je prije kupanja škodivo dva, tri ili četiri sajtleka vina popiti. To se razme, da mu to u onoj okolici, gde tak fino vino raste, nitko nevieruje.

Sa liečničkim ordiniranjem pod tje-

Ali ne samo tak more gazda popraviti svoju marvu; jesu i druga postupanja, sa kojimi ove prilicnesimi dene i to.

Prvo i najvažnije je to, kada gazda gojiti hoće naj si zebere za seme dobre zivine.

Drugo, da za gojenje samo najljepse naj ostavi, a druge naj proda, koji su mu ne potrebnii.

Tretje je to, da sve one zivine, koje falingu imaju, nadalje one, koje su slabe narave (kak prinas veliju: rahe) naj pod gojenje nepusti, naj prebere dobro od drugih.

Ako gazda vezda samo dobro, kaj je njemu prilicno pari — i smetlje svigar izabere od drugih — mlade zivine dobro hrani, i goji onda bude se mu pod jednim od odveetka, do odvetka pobolsala zivina i sa tem bude i vekšu vrédnost imala.

— F. —

Spomenik Zrinyiev.

Vu denešnjim broju naših novinah izkazemo sabiranje Tódor R. cakovecke trgovine. Sedemdeset i sedem korunah su vu ovoj trgovini podpisali, najviše iz dadešnjih zemjiah putjući trgovci. Lépa svota, za koju se tak sabiraćom, kak darovnikom lépo zahvalujemo!

Prošli tjeden dobili smo iz drávacañske notariušije na novo dare, na dalje iz Preloka od gospodina kr. velikoga sudca Horváth Csongora i iz Budimpešte od gospodina dr. Csuday Jenőa, koji su vekše svote poslali na cilj spomenika Zrinyia. Ove dare budemo vu sledećih brojih naših novin izkazali.

Dvadeset i sedmi izkaz!

Tódor R. Csáktornya	2 k.
Tódor Linka	2 k.
Ribics Gábor Beč	2 k.
Pecsornik Frigyes Varazsd	3 k.
Tódor Irma Csáktornya	1 k.
Márics V. O.	2 k.
Mráz Jenő V.	1 k.
Rozenberg Ernő N.-Kanizsa	20 k.
Kugler Mihály Beč	2 k.
Csokonyay Jenő Zala-Egerszeg	1 k.
Grubics Jánoszláv Beč	4 k.
Illek Ferencz Laibach	2 k.

Will Frigyes Beč	4 k.
Finger Lajos	2 k.
Schöffer N.	2 k.
Pulay Henrich N.-Kanizsa	2 k.
Winkler Nándor	2 k.
Rösser N. Budapest	1 k.
Biach Nándor N.-Kanizsa	1 k.
Weiss Ottó Beč	4 k.
Schwarz Tauber N.-Kanizsa	2 k.
Berger S.	1 k.
Reichenfeld Gy.	2 k.
Abel Alajos	1 k.
Broch Adolf	1 k.
Hoffmann Gyula Csáktornya	1 k.
Hacsek E. Budweis	1 k.
Blitz N. Pozsony	2 k.
N. N. — N.	1 k.
Geiringer A. Triest	2 k.
Ungár D.	2 k.
B. Blankenberg V. N.-Kanizsa	1 k.

Ukupno 77 k. — f.

Izkaz prošloga broja 2121 k. 48 f.

Sveskupa 2198 k. 48 f.

Dvadeset i osmi izkaz bude sledil vu sledećim broju naših novin.

KAJ JE NOVOGA?

„Sunga morta.“

Iz Nápolya od jednog strašnog slučaja pišuju novine. O. m. 5-ga su vu Nápolyu redari jeden nepodpisani list dobili, da je vu Via Maqueda selu pod jednom hižom jedna ženska već 20 ljet zaprla. Redarstvo je taki iskalo pri hiži Colderone Lucia 70 ljet stare žene, za koju je nepodpisani list rekel, da ona i njene dve kćeri držuju zaprtu već od 20 ljet Giovanna Alessiu. Starica je samo na više opominanje pustila nutri redare. Med iskanjem su jedna nizka vrata našli, za koje su domaći rekli, da vu dovarnicu pelaju. Redari su taki ključa prosili. Ali starica je rekla, da je ključa zgubila. Gori su vdrli vrata, jer su znali, da nekaž bude. Jako smrdeći slap je došel vun iz ove pivnice i samo sa lampasom su mogli dalje iti. Nazadnje su vu jednim kutu spazili jednu žensku koja je pod jednim kričala.

— Sunga Morta! (Vumrla sam). Vun

su ju zpeljali. Tu je nemoćna opala doli i kričala je.

— Sunga Morta!

Žena koja je već 20 ljet bila zaprta, je samo 40 ljet stara. Taki su ju vu špital peljali, gde njoj je pod jednim boije. Kad se je po dugim snu prebudila, njoj je to bilo prvo pitanje:

— Dovo il mio figlio? (Gde je moje dčete?). Više vnogo ne govori. Jako joj težko opadne govor.

Iztraga vu toj stvari teče.

Cigani.

Okolo Trilnicz občine blizu Liptó-Szt Mártona je vnogo ciganov, koji su vnogo kvara delali vu okolici. Trilnicz občine stanovnici su se od ciganov tak branili, da su stražu postavili vu noći. Jedna takva straža se je o. m. 1-ga vu noći srela sa cigani, kad su ravno žito krali. Cigani su se proti stavili zbog česa sa stražari revolvere hasnuvali. Dva cigani su težko, a jeden je lahko oranjen. Jeden je vumrl.

Zgoreta občina.

O. m. 3-ga je veliki ogenj bil vu Alt-Klitschau občini poley Praga. Ogenj je po poldan vudril vun, i vu velikim vetru se je na-hitroma širil i 20 gospodarstvenih zidinah je zgorelo sa jednim niarofom. Kvar je više 100 jezer korun. Više 30 familiah je pogorelo, te je vu nevojlji.

Oštra kaštiga.

Ruske novine pišuju čin jednoga dijaka, koj je za svoju šalu oštro bil kaštigan. Ovaj dijak je najme vu školi prerezal na klnu visećeg kaputa. Navučiteljski-sbor je taki se skup zbral pak su sledeću kaštigu izrekli:

1.) Diaka, koj je do sada drugi bil vu razredu, budu sa jednim razredom nazad dčeli i vu zadnju klup.

2.) Na tri dni ga na vanu i kruh zapreju i to tak, da zadnji dan na koj veliki svetek opadne.

3.) Dužen je svojemu profesoru novi kaput kupiti, a staroga prodati i one penenze za knjižnicu dati.

Tak anda, iz ove zadnje točke bude ipak nekaž hasna.

nom, takaj neznamenuje puno. Ali svake nedelje po meši dojde u Gós od nekud nekakov mali, sprefriganim licem čoviećec i taj čoviek je jedna na daleko i široko glasovitost u pukanju zubovah. Trpljivo čekaju bolestnici, koji već krat iz daleka sim dohadaju, na tog čudotvornog čovieka, liepo jedan polag drugoga na dugoj klupi pred krčmom sedeci. Prijazno se smiešeci čoviećec poizee jednomu za drugem u usta te done se van nevaljanoga zuba. A najveći smieh med okolo stojećimi nastane. ako taj čudotvorac slučajno mimo posegne, pak miesto betežnoga, jednoga zdravoga sa tri korena zuba van potegne. On se doduše odmah popravi i za jednu minutu je i on betežni vani, ali bolestniku bi ipak bilo drugše, da je on betežni prije zdravoga bil vani. — —

I još je tu jedan glasoviti liečnik, kojemu takaj nije treba apothke, jer i on samo moćju narave vraći. I ov je jednostavno seljak, u kojega oni okolišnji seljaci stavljaju veliko povierenje, a najme pak im se dopada, da nemoraju sa receptom u apothku iti i onde na vraćta trošiti. Naš doktor nije tak razkošan, da bi imal sobu za ordiniranje; njemu tih prenapetostih, toga nepotrebnoga luksusa nije treba. On svoju

pipu liepo mirno pušeci stoji na otvorenoj javnoj cesti, tam posluša betežnikah tužbe i nevolje, te onda kratkimi, ali odlučnimi rečmi ordinira. I ja nisam nikada nije sa rukom pošlo naš spomenek na njegovo vraćenje upraviti, on je tomu izbiegaval. Ali za to pak mi je nekoliko komadah na harmoniki odigral, jer on je bil nuz svoje doktorije još i glasbena toplička banda, samo škoda da je bil sam.

Med ostala vraćta u toplicah spada i rano stajanje, pak je i zato u Gósu poskrbljeno i to nenadkriljivom mudrostju. Na nahizju najme stoji do petnajst posteljah, koje su jedino za seljake. Od četvrte ure pak do šeste u jutro je med timi ljudji, koji su već iz doma naućeci rano se stajati, štopot, jer dok se jedan za drugim iz postelje staja i oblači, dottle sim tam copkajući štroponče, a to onda one pod njimi spavajuće varašćane mora probuditi, i dok onda ovi iz nahizja svojimi čizmami po štengah do dote u hodnik odruže, je već i zadnji varašćan na nogah. Pak (tko more tvrditi, da taj način budjenja nije premudar?

Danas se je ovde dogodila velika nepirilika. Jedna gospa iz Úlló je hotela pisati domov lista, ali pri kramaru nije bilo moći dobiti papira, jer sam ja pred poldan svu zaliku kupil za pisanje ovoga opisa. Taj pak opis, koj bi vam već u juliusu došel do znanja, je zato tak kasno u Murakózu, jer sam moral polovicu papira rečenoj gospoji odstupati i tak sam taj opis tekcar domov dojdjući mogel napisati i u Čakovac poslati.

Sada se ovde kosi otava i mladi ljudji imadu sušenjem pune ruke posla po danu i po noći, jer dčeki po noći hode sdievoj-kami se pod obloke spominat. Dievojka si već svog obločica od spavaće komore mrvicom masti priredi, da nevčili pri odpiranju, kad u noći dčeko na staklo tiho pokuca. I ovak se ovde podanu zubaćami i rasuhami javne samo očima sastaju, u noći ona na, a on pod oblokom šaptajuć i kušujuć skrovno; u to vrieme je već sve med njimi dogovoreno, samo još: »Pitaj mamu, govori s japom!« A kad i ovo sretno izpade, onda već nema zapreke sreći dveh mladih ljudih.

Moji stari znanci Pišta i Ferko su medjutim došli domov, i to je bilo neopisivo veselje našega sastanka, moral sem šnjimi iti u goru gde smo u Pistovoj najprije a onda

Gorenje šume.

Rátótski sumi Széll Kálmána minister-presidenta se je velika pogibelj grozila. Cigani su vu mladim borovju ognja zakurili, te se je tak nesreća zgodila i pol mekote mladih borov je zgorelo. Cigani su si krumpera, pak kuruzu pekli, a zatem pak su pozabili ognja pogasiti. Cigane su prijeli, samo dva su vušli. Prijeti cigani su prek dani sudu.

Vtopljena paroladja.

Wacht zvana nemška paroladja se je tresnula vu Sachsen zvanu ladju i prilikom toga takvu luknju dobila, da se je vtopila. Ljudi su sve oslobodili. To je već ljetos treća nesreća, koja je nemško parobrodarenje postigla. Ova ladja je bila jedna iz med najbržeših i najjakših ladjah. Ako nemci drugu hoćeju dati delati, 5 million markah bude njih koštalo.

Stekli pes.

Csucsek Lukács iz Kristófalva občine 3 ljeta staroga János sina je prošle dane vgrizel jeden stekli pes. Nesrečno dēte su o. m. 4-ga odpejali vu Budapestu vu Pasteur zavod, da ga vcepiju. Bormeš, vrēme bi bilo već, da bi na pse vekšu porciju deli (10 kor.), jer onda sigurno nebi bilo tuliko psuv, vu Kristófalvi sigurno nē.

Žrtva nepazljivosti.

Augustuša 31-ga pred poldan je Kolmanics Lukács vincelēr Tomázy familie sa puškom na veverice vadasil, jer su vno go orehovo odnesle. Kak je tak pod jednim drevom išel, se mu je puška vu jednoj kiti zadela i kokot se je sprožil. Hit mu je pod pazuhom išel vu pluća i jakoga, 31 ljet staroga čoveka je zaklal. Stara mati, žena i deca su ostala bez, gđo bi njim kruha služil.

Od burov.

Pod zadnje vrēme su novine hudo opisavale stališ burov. Ali kak se to vu novese vidi, buri nisu vu tak velikoj stiski, kak su englezke novine glasile. Vu najnovišim najme su burski generali proklamaciju dali vun, vu kojoj pozivljeju puka, naj da hvalu

u Ferkovoj kleti si do kesne noći počivali, — a kad smo došli doli u Gös, već su bile u krēmi obodve sobe gostih pune. U strašnjoj sobi su sedeli varaščani okolo dugoga stola a u prednjoj domači i stranjski seljaci, najviše iz vesprimske obolice. Neki gospon iz Vesprima, si je dal donesli svojega »phonographa« pak ga je postavil na sredinu stola te je u njega metnul jedan valjak. Točno je Pista tu mašinu pregledaval, a onda spleći skrenul i reket: »Nemrem se pravo znajti; trubenta nije, makar da tu i veliki točer gore stoji — a nekaj takovoga ipak je ... no, taki budemo čuli!«

Mašina bude sad navinjena i poslie kratkog brnenja, kak da mačka prede, začuje se iz nje: »Bedak«

Sad se Ferko začudjen okolo razgleda i veli: »Tko je bedak?« — Ali od svih stranaš se je čulo »pst, pst!« — kakti da liho i mir nek bude, i u tom hipu je već phonograph brnel te smišne verzuse »Bedak«, koje je neki šaljivdijja skomponoval i na fonografski valjak fixiral.

»Zdopusćenjem«, — veli Ferko, te porine dva gosta skup sa stolci na stran — »Zdopusćenjem, ja ipak moram videti, tko to pod stolom govori.« A njegov začudjenje je bilo veliko, kad nikoga nije našel,

Svemogućemo kaj je nje proti velikoj siti englezkoj čudnovato obranil. Dakle ako je tak onda i imaju zakaj davati hvalju.

Kandidacija ablegata.

Vu Preluku se je 11-ga o. m. pred poldan spravišće obdržalo zbog kandidacije ablegata. Jednoglasno kandidirani je za ablegata Dr. Wlassics Gyula minister. Jedna velika komisija se je izebrala za vođenje stvari zbiranja. Ove komišeje predseunik je Sipos Károly, podpredseunik Petkovics Miklós, notariuš, Dr. Zakál Henrik. Ov isti den po poldan se je vu Čakovcu spravišće obdržalo. Iz svih stranaš zbirnog kotara se je već stotin zbračov izišlo. Tu su vu Zrinyi—osteriji držali spravišće. Pred odpenjem spravišća je Zakál Henrik fiskaliuš na kratkoma govoril, zakaj su se skup zišli a zatem pak su za predseunika Zakál Henrika a za bilježnika Brauner Lajosa zabrai. Zatem je Ziegler Kálmán govoril od vnoših službah čakovečkog kotara bivšeg ablegata od Dr. Wlassics Gyula ministra i prosil je skup sebrance se zbirace, da naj i nadalje Wlassics Gyula kandidiraju za ablegata, zatem je Prusatz Alajoš govoril hrvaški i raztolnačil reči Ziegler Kálmána. Kad se je to pripetilo su telegrafalno pozdravili Wlassics Gyula dr. ministra, Széll Kálmána minister-predseunika i báró Podmaniczky Frigyesa, predseunika slobodne stranke. Isti den je telegrafiral gosp. minister Wlassics, da kandidaciju čakovečkog zbirnog kotara s zahvalostjumu prime.

Nekaj za kratak čas.

Krumpliš nadbiškup.

Kada je Bartakovič nadbiškup postal vu Eger varašu, strahovito velikoga nadbiškupskoga vrta je za preveč prostranoga našel za one, koji su se vu njega šetat hodili. Zato je polovicu dal vun skopati i te komad je za povrtelje hasnuval. To se naravski nē dopalo egričanom, i kajti su vu njem

Kakti spomiluvanjeni ga njegov prijatelj Pista pogleda te mu veli: Jeli vidiš kakov si ti osel ... em je to nekoj od varoške gospode ovde iz čreva govoril, a to se tak čuje, kak da bi iz mašine na stolu dohadjal glas ... sve samo jedna prevara.«

Zatim je gospon u mašinu metnul valjka sa muzikom, te se je na jedan krat čul trubentami, piščali i velikim bubnjem on pravi »Hunyadi marš«, kak ga soklačka banda sa preko trideset muzikaši igra.

»Jeli sad čuješ?« — podsmehava se sad Ferko Pisti — »Jeli i sad netko iz čreva trubenta, pišči i bubnja!« — I ovak smo se zabavljali veselo do kesne noći.

A sad zaključujem moje doživljeje u Gösu, pak jer sam se onde zmisil na phonograph, vidivši ga odlučil sam odmah jednu podužju pripoviest o phonographu napisati, koju će gospon urednik Murakóza, radi njezine dužine, po svoj prilici u kolen-daru za godinu 1902 stampati dati, pak si ju onde more svaki četi, koj si kupi kolen-dara.

Kollay Emil.

zelje, krumpira i graha povali, ozvali su ga za »krumpliš nadbiškupa.« —

Došlo je vrēme, da se krumpir moral vun skapati, već vjesen. — S ovom prilikom tak veli dobroga srca starec svojemu dvorskomu.

»Ovoga krumpira ve rezelite med siromake, naj se ga zasitiju; ar koji su siti, oni se i v polovici vrta moreju dosta našetati.«

Od ovoga časa su već nigdar nē zvali njega za »krumpliš nadbiškupa.« —

Gospodar, kakti ravnitelj vrēmena.

Oh gospodine Bože, ali je velika susa, da bi bar došel jeden mali tihi, dober dežd, kaj bi mogli orati.

(Dojde tihi dežd i curi čeli tjeden.)

Jaj gospodine Bože, da bi bar prestal tē dežd, kaj bi moči bilo sejati.

(Prestane dežd, dojde mesto njega veliki veter.)

Jaj gospodine Bože: svigdi se kora napravi na zemlji i posuši se poleg toga šetva, da bi barem prestal tē veter.

(Prestane veter i dojde za njim mraz.)

Jaj, jaj, već opet sve pozebe, kaj je zišlo? da bi se bar moglo kak stopiti to vrēme.

(Dojde zatim strašna vručina.)

Jaj, sve se posuši a gusenice i kobilice se poleg toga strašno napovaju, jaj, ali bi dobra bila mala plaha.

(Dojde plaha s deždjom, velrom i treskavicom.)

Jaj, jaj i prejav, zbogom naša šetva! Zita i pšenice budu za nikaj, tē nesrečen veter je doli podere, pak bu sve ležalo? Več bi dobro bilo stalno vrēme.

(Dojde i stalno vrēme.)

Ah, jeden den je taksi, kak drugi; ako bu tak, onda se pak skup čvrkne zrno, kakša bu to pšenica. Bože, Bože, ali nas biješ!

(Nazadnje dojde žetva, letina je dobra, gazda zalostno stoji pred punimi hombari, čoš se gluboko zdihavajuč, kada zračuna, da drugda za pol tuliko zruga je više penez dobil od Hirschmana, kak ve za dvaput tuliko.)

Oh milostivni Bože, ako si vre mi dal čuda pšenice, daj još k tomu jednu malu vojsku (tabor), kaj bu barem — čenu imela! —

Od njitranskoga birova.

Jošće za vrēme Bacha se dogodilo, da je jeden birovi is Nyitravarmegijeje zapoved do bil, da dostojno prime Albrechta glavnoga hercega, koj bu čez ono selo pufoval, mora pred njega dopeljati sve selčane i gori postavili nje tri po tri.

Prije toga velikoga dneva jeden den, na večer, dopelja se sam becirkrihter, da još jedenput pod ostrum kaštigum zapoved birovu i na srce mu govori, da ovu naredbu podpunoma zvrši, ako nē, bude iz službe vun hičeni. Kada je to povedal birovu, odpravi se dalje i već bi bil odišel, da nebi birovi pregovoril:

Sve bude, presvėtli gospodine, već sam i probal; ako je po dva postavim gori jednoga na drugoga, onda išće nekak ide, nego ako i tretjega na nje postavim, odmah se zrušiju svi skup!

Hrusóczy Elek.

Odgovorni urednik

MARGITAI JOZSEF.

Gabona árak. — Cienna žitka.

1 m.-mazsa.	1 m.-cent.	kor. érték
Buza	Pšenica	14.00 —
Zab	Zob	12.50 —
Rozs	Hrz	12.00 —
Kukoricza uj	Kuruza nova	10.60 —
» » ó	» stara	11.50 —
Arpa	Ječmen	12.00 —
Fehér bab uj	Grah beli	14.20 —
Sárga » »	» žuti	10.50 —
Vegyes » »	» změšan	10.50 —
Lenmag	Len	26.00 —
Bükköny	Grahorka	15.00 —

Mellékjövedelem.

Intelligens urak, foglalkozásukra való tekintet nélkül, minden állással összeférő **mellékjövedelemre** tehetnek szert. Nem kell hozzá sem szakismeret, sem nagy fáradság.

Barátaik, ismerőseik körében kell csak tevékenységet kifejteniük e minden kétségen felül tiszteletreméltó **mellékjövedelemi** forrásnak minél nagyobb mértékben való kiaknázása végett.

Teljes felvilágítás azonnal adatik. Akik erre vállalkozni hajlandók, küldjék pontos czímmel ellátott ajánlataikat, (melyek rögtön továbbíttatnak) „**Mellékjövedelem**” jelige alatt az

„**ÁLTALÁNOS TUDÓSÍTÓ**” hirdetési osztályához.
Budapest, VII., Erzsébet-körút 54.

Kiadó üzlethelyiség.

Csáktornyán, főtéren a nagy tőzsde melletti üzlethelyiség kiadó.
Dövebbet Jfj. Neumann Miksánál.

543 2—3

Xitünö

asztali szőlőt

4 koronáért,

és

muskotály szőlőt

6 koronáért szállítok

postacsomagonként (5 kg.) bérmentve,

utánvétellel.

Fried Mihály

szőlőbirtokos és borkereskedő

Pécs, Siklósi-utca 18. sz.

Világkiállítás
Páris 1900.
Grand Prix.

Eredeti Singer varrógépek szerkezet és kivitelben mintaszertiek.
Eredeti Singer varrógépek házi és iparhasználatnál nélkülözhetetlenek.
Eredeti Singer varrógépek tartósságra és gyorsvarrásban utolérhetetlenek.
Eredeti Singer varrógépek ipartüzemeknél a legelterjedtebbek.
Eredeti Singer varrógépek a divatos műhímzéshez a legalkalmasabbak.
Ingyen tanfolyamok a divatos műhímzésben is.
Singer Co. varrógép részv. társaság nagykanizsai czég.

Gazdák figyelmébe!

A Hungária műtrágyagyár vezérigynökségének képviselőt elvállalván, a közeledő őszi vetési időnyre ajánlok minden talajra alkalmas műtrágyákat u. m.: szuperfoszfátat, ammoniak szuperfoszfátat, rétrágyát stb., melynek alkalmazásával a talajt megjavítani és a termést tetemesen emelni lehet. A műtrágyák az összes gabonaneműkhez, kapás alapnövények, lóher, luczerna, szőlő, kertiveteményekre, kiváltképpen rétekre kiváló eredménnyel alkalmazhatók.

Ajánlatokkal, szakmunkákkal és egyéb felvilágosítással a legkészségesebben szolgál

Mayercsák Béla
kereskedő, Csáktornya, Perlaki-utca.

Kürschner Alajos Varazsd

a „Vadember” szállóval szemben.

Első bécsi férfi-, női- és gyermek-ruharaktár.

Bátorkodom a n. é. közönség b. tudomására hozni, hogy a bekövetkező őszi és téli időnyre történő mérték szerinti férfiruha megrendelésekhez a legfinomabb angol szöveteimet megkaptam.

Mindennemü igények kielégítésére a legjobb bécsi munkaerőket alkalmazom.

Írásbeli felszólításra kész vagyok dús választéku mintakészletemet bemutatni.

A legizlésebb kiállításról és a legpontosabb kiszolgálásról biztosítva kérem b. megbizásaikat.

Kiváló tisztelettel

Kürschner Alajos.

536 3—3

Arverési hirdetmény.

Alulirt bir. végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a perlaki kir. bíróság 1901. évi Sp. I. 43/1. sz. végzése következtében dr. Zakál Lajos perlaki lakos javára Furdí Péter domásineczzi lakos ellen 103 k. 45 f. s jár. erejéig 1901. évi augusztus hó 13-án fogatósított kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 820 kor. becsült következő ingóságok, u. m.: 2 kancsaló, 1 ménésikő és 1 kukoriczagoré nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a perlaki kir. járásbíróság 1901. évi V. 308/2. számú végzése folytán 103 korona 45 fill. tőkekövetelés, ennek 1901. évi február hó 8-tól járó 5% és eddig összesen 44 k. 30 f.-ben bíróság már megállapított költségek erejéig a helyszínén vagyis Domásineczen leendő eszközésére

1901. évi szept. hó 21. napjának d. e. 9 órája

határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adni.

Amennyiben az előtérvezendő ingóságokat mások is le és fölülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-cz. 120. §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Perlakon, 1901. szept. 6-án.

552 **Sós Frigyes**, kir. bir. végrehajtó.

3445. tk. 901.

Arverési hirdetmény.

A perlaki kir. bíróság mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy Bengecz Fülöp oporovecki lakosnak Matyasics Simon és neje Vargek Teréz oporovecki lakosok elleni végrehajtási ügyében 700 kor. tőke, ennek 1900. évi okt. 1-től járó 5% kamatai, 85 k. 10 f. eddigi, 29 k. 30 f. árverési kérvényi költség kielégítése végett a nagy-kanizsai kir. törvényszék a perlaki kir. bíróság területén fekvő az oporovecz községi 163. szíjtkvben felvett 13. hrsz. ingatlan 846 k.; az u. o. 361. szíjtkvben foglalt 242/d. hrsz. ingatlan 296 k. és az u. o. 440. szíjtkvben foglalt 404/2. hrsz. ingatlan 27 k. kikiáltási árban mint becsárban az

1901. évi szept. hó 30. napján
d. e. 10 órakor

Oporovecz község háznál dr. Tamás János ügyvéd vagy helyettese közbenjöttével megtartandó árverésen eladatni fog.

Venni szándékozók figyeimeztetnek, hogy az árverés megkezdése előtt a fenti kikiáltási ár 10%-át bánatpénz fejében letenni, s a vevő a vételért 3 egyenlő részletben fizetni köteles és végre az árverési feltételek a hivatalos órák alatt alulirt tkvi hatóságánál és Oporovecz község előjáróságánál megtekinthetők. 553

A kir. bíróság mint tkvi hatóság.
Perlakon, 1901. június 30-án.

A glashüttei óragyár és rathenowi optikai áruk gyáranak
egyedüli képviselője.

Herlinger Sándor órás és ékszerész Csáktornyan.

Ajánlom dúsán felszerelt *svájci arany-, ezüst- és nickel-zsebóra, bécsi ingóra és amerikai ébresztő óra* raktáramat.

Készletben tartok továbbá mindenemü *divatos ékszer, ezüst-, kina-ezüst evőeszközt és dísztárgyakat.*

Bármily javítást pontosan és gyorsan eszközölök.

Fényképeknek ékszerekre való átvitele nálam megrendelhető.

A n. é. közönség b. pártfogását kérve, maradok

kiváló tisztelettel

Herlinger Sándor.

539 3-10

Arany és ezüst töredékeket a legmagasabb áron veszek
esetleg ujjal becserelek.

Gyors és pontos kiszolgálás.

Javítások jutányos áron eszközölhetnek.

Keil-lakk

(GLASUR)

legkitünőbb mázólo szer puha padló számára.

Padló-fényesítő

legjobb és legegyszerűbb beeresztő-szer
kemény padlószámára. 1 köcsög ára 45 kr.

Arany-fénymáz

képekterek stb. bearanyozására.
1 kis palack ára 20 kr.

Fehér „Glasure“-fénymáz

legjobb szer mosdó-asztalok, ajtók, ablakdeszkák stb. ujjonmani befestésére.
1 doboz ára 45 kr.

Mindenkor kaphatók:

Heinrich Miksa cégénél Csáktornyan.

Gyümölcs- és szőlő-bor készítő gépek.

Gyümölcs- és szőlő-sajtók,

lolytonosan ható kétfős szerkezettel, és nyomó szabályzóval

A munkaképesség 20% nagyobb mint bármely más sajtónál.

Hydraulikus sajtók,

Szőlő- és gyümölcs-zúzó

és bogyo morzsolók.

Teljesen felszerelt szüretelő készülékek.

Szőlő és gyümölcs őrlők. Aszaló-készülékek gyümölcs és főzelék aszalására, gyümölcs-vágó és hámozó gépek, legújabb szerkezetű szabad önműködő „Syphonia“ gyümölcs és szőlővessző permetezők, gyártatnak és szállítatnak jótalás mellett a legjobb kivitelben

MAYFARTH PH. és TÁRSA

cs. és kir. kizár. szabad. gazdasági gépgyárak, vasöntőde és gőzhámoz.

BÉCS, II. Taborstrasse 71.

Kitüntetve 450 arany, ezüst és bronz éremmel.

Árjegyzék ingyen és bérmentve.

Képviselők és viszontárúsítók felvetetnek.

979 8-10

